A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2009. december 15.*

A C-372/05. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2005. október 7-én benyújtott,

az **Európai Bizottság** (képviselik: C. Cattabriga, G. Wilms, D. Triantafyllou és H. Støvlbæk, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Németországi Szövetségi Köztársaság** (képviseli: M. Lumma, meghatalmazotti minőségben, segítője: C. von Donat Rechtsanwalt)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: német.

támogatják:

a **Dán Királyság** (képviseli: J. Bering Liisberg, meghatalmazotti minőségben),

a **Görög Köztársaság** (képviselik: E.-M. Mamouna, A. Samoni-Rantou és K. Boskovits, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg),

a **Finn Köztársaság** (képviselik: E. Bygglin és A. Guimaraes-Purokoski, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozók,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, E. Levits és C. Toader tanácselnökök, C. W. A. Timmermans, A. Borg Barthet (előadó), M. Ilešič, J. Malenovský és U. Lõhmus bírák,

főtanácsnok: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2008. november 25-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2009. február 10-i tárgyaláson történt meghallgatását követően

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az Európai Közösségek Bizottsága keresetlevelével annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság – mivel nem állapította meg és nem utalta át azon saját forrásokat, amelyeket az 1998. január 1-je és 2002. december 31. közötti időszakban a katonai eszközöknek a közösségi vámjogszabályok által elő nem írt vámmentes behozatala következtében nem szedett be, valamint nem fizette meg azon késedelmi kamatot, amely azért vált felszámíthatóvá, mert a saját forrásokat nem bocsátotta a Bizottság rendelkezésére – nem teljesítette az 1996. július 8-i 1355/1996/Euratom, EK tanácsi rendelettel (HL L 175., 3. o.) módosított, a Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló 88/376/EGK, Euratom határozat végrehajtásáról szóló, 1989. május 29-i 1552/89/EGK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 155., 1. o.; a továbbiakban: 1552/89 rendelet) 2. és 9–11. cikkéből, valamint a Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló 94/728/EK, Euratom határozat végrehajtásáról szóló, 2000. május 22-i 1150/2000/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 130., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 169. o.) ugyanezen cikkeiből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

2 A Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló, 1988. június 24-i 88/376/EGK, Euratom tanácsi határozat (HL L 185., 24. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 176. o.), valamint az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló, 1994. október 31-i 94/728/EK, Euratom tanácsi határozat (HL L 293., 9. o.) 2. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A Közösségek költségvetésében saját forrásnak számít a következőkből származó bevétel:

[…]

b) a közös vámtarifa szerinti vámok és egyéb vámok, amelyeket a harmadik országok tekintetében a közösségek intézményei már megállapítottak vagy meg fognak állapítani, illetve az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés hatálya alá tartozó termékekre kiszabott vámok;

[…]”

3 A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.; a továbbiakban: Közösségi Vámkódex) 20. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Vámtartozás keletkezésekor a jog szerint fizetendő vám az Európai Közösségek Vámtarifáján alapul.

[…]

(3) Az Európai Közösségek Vámtarifája magában foglalja:

a) a Kombinált Nómenklatúrát;

[…]

c) a Kombinált Nómenklatúra által felölelt, az árura általában alkalmazható vámtételeket és egyéb teherelemeket, azaz:

– a vámokat,

[…]

d) az azokban a megállapodásokban szereplő preferenciális tarifális intézkedéseket, amelyeket a Közösség kötött bizonyos országokkal vagy országcsoportokkal, és amelyek preferenciális elbánás nyújtásáról rendelkeznek;

e) egyes országokra, országcsoportokra vagy területekre vonatkozóan a Közösség által egyoldalúan elfogadott preferenciális tarifális intézkedéseket;

f) egyes árukra felszámítható behozatali vámok alóli mentességről vagy kedvezményről rendelkező autonóm vámfelfüggesztő intézkedéseket;

g) egyéb közösségi jogszabályok által megállapított egyéb tarifális intézkedéseket.

[…]”

4 A Közösségi Vámkódex 217. cikkének (1) bekezdése a következőképpen fogalmaz:

„A vámhatóságnak, amint rendelkezésére állnak a szükséges adatok, ki kell számítania minden egyes, vámtartozásból származó behozatali vagy kiviteli vám összegét (a

továbbiakban: »vámösszeg«), és be kell jegyeznie a könyvelési nyilvántartásba vagy más ezzel egyenértékű adathordozóba (könyvelésbe vétel).

[…]”

5 A Közösségek saját forrásainak a Bizottság rendelkezésére bocsátása keretében az Európai Unió Tanácsa elfogadta az 1552/89 rendeletet, amelyet a jelen ügyben a szóban forgó időszakban 2000. május 30-ig alkalmazni kellett. E rendeletet 2000. május 31-i hatállyal felváltotta az 1150/2000 rendelet, amely egységes szerkezetbe foglalta az 1552/89 rendeletet, anélkül hogy annak tartalmát módosította volna.

6 Az 1552/89 rendelet 2. cikke előírja:

„(1) E rendelet alkalmazása érdekében, a Közösség [helyesen: a Közösségeknek] a 88/376/EGK, Euratom határozat 2. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett saját forrásokra való jogosultságát meg kell állapítani, amint a vámjogszabályok által előírt feltételeknek eleget tesz [helyesen: amint a vámjogszabályok által előírt feltételek teljesülnek] a jogosultság számlákon történő lekönyvelését és az adós értesítését illetően.

(1a) Az (1) bekezdésben említett jogosultság időpontja a vámjogszabályok által előírt könyvelésbe vétel időpontja.

[…]”

7 E rendelet 9. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A 10. cikkben szabályozott eljárásnak megfelelően minden tagállam a saját forrásokat a Bizottság nevében az államkincstárnál vagy az általuk [helyesen: általa] kijelölt testületnél megnyitott számlán írja jóvá.

E számla vezetése térítésmentes.”

8 A fent említett rendelet 10. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A 88/376/EGK, Euratom határozat 2. cikke (3) bekezdésének megfelelően a 10%-os beszedési költségek levonása után e határozat 2. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett saját források elszámolását legkésőbb azon hónapot követő második hónap 19. napját követő első munkanapon kell elvégezni, amelyben a jogosultságot a 2. cikknek megfelelően megállapították.

[…]”

9 Az 1552/89 rendelet 11. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A 9. cikk (1) bekezdésben említett számlára történő elszámolás késedelme esetén az érintett tagállamnak kamatot kell fizetnie, amelynek mértéke a tagállam pénzpiacán az esedékességi időpontban a rövid távú közfinanszírozási műveletekre alkalmazandó

olyan kamatláb, amelyet két századponttal megemelnek. E százalékot 0,25 századponttal emelik a késedelem minden egyes hónapjára nézve. A megemelt százalékot a késedelem teljes időtartamára alkalmazzák.”

10 Az 1150/2000 rendelet 22. cikke értelmében:

„Az 1552/89/EGK, Euratom rendelet hatályát veszti.

Az említett rendeletre történő hivatkozásokat az e rendeletre történő hivatkozásokként kell értelmezni, és a melléklet A. részében megállapított megfelelési táblázatnak megfelelően kell olvasni.”

11 Így azon körülményt leszámítva, hogy az 1552/89 rendelet különösen a 88/376 határozatra, az 1150/2000 rendelet pedig különösen a 94/728 határozatra utal, e két rendelet 2. és 9–11. cikke lényegében azonos.

12 Az 1150/2000 rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében előírt 10%-os mértéket az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló, 2000. szeptember 29-i 2000/597/EK, Euratom tanácsi határozat (HL L 253., 42. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 200. o.) 25%-ra emelte.

13 A fent említett határozat indokolásának (1) pontja a következőképpen fogalmaz:

„Az Európai Tanács az 1999. március 24-i és 25-i berlini ülésén többek között arra a következtetésre jutott, hogy a Közösségek saját forrásainak rendszere legyen igazságos, átlátható, költséghatékony, egyszerű, és alapuljon olyan követelményeken, amelyek az egyes tagállamok hozzájárulási képességét legjobban figyelembe veszik.”

14 Az egyes fegyverekre és katonai felszerelésekre alkalmazandó behozatali vámok felfüggesztéséről szóló, 2003. január 21-i 150/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 25., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 13. kötet, 15. o.), amelyet az EK 26. cikk alapján fogadtak el, (5) preambulumbekezdésében a következőképpen fogalmaz:

„A tagországok hadititkainak védelme érdekében egyedi közigazgatási eljárások megállapítása szükséges a vámok felfüggesztéséhez fűződő előny megadásához. A feltételek teljesítésének megfelelő biztosítékát nyújtaná azon tagállam illetékes hatóságának a Vámkódex szerint vámnyilatkozatként is felhasználható nyilatkozata, amelynek hadereje a fegyvereket vagy katonai felszereléseket kapja. A nyilatkozatot tanúsítvány formájában kell megadni. Szükséges meghatározni az ilyen tanúsítványok formáját, valamint lehetővé kell tenni a nyilatkozatokra vonatkozóan adatfeldolgozási technikák alkalmazását.”

15 E rendelet 1. cikke előírja:

„Ez a rendelet szabályozza a tagállamok katonai védelmét ellátó hatóságok vagy azok nevében más által, harmadik országból behozott egyes fegyverekre és katonai felszerelésekre vonatkozó önálló behozatali vámfelfüggesztés feltételeit.”

16 A fent említett rendelet 3. cikkének (2) bekezdése a következőképpen fogalmaz:

„Az (1) bekezdés ellenére hadititokra való tekintettel a tanúsítványt és a behozott árukat a tagállam által erre a célra kijelölt más hatóságokhoz is be lehet nyújtani. Ilyen esetekben a tanúsítványt kiállító illetékes hatóságnak az ilyen behozatalokról minden év január 31-ig és július 31-ig összesítést kell küldenie a tagállama vámhatóságainak. A jelentésnek a benyújtás hónapját közvetlenül megelőző 6 hónapra kell vonatkoznia. Tartalmaznia kell a tanúsítványok számát, kiállításuk időpontját, a behozatal időpontját és a tanúsítványokkal behozott termékek összértékét, valamint bruttó tömegét."

17 A 8. cikkének megfelelően a 150/2003 rendeletet 2003. január 1-jétől kell alkalmazni.

A pert megelőző eljárás

18 A 2001. december 20-i levelében a Bizottság közölte a Németországi Szövetségi Köztársasággal, hogy az 1998 óta a katonai felszerelések behozatalára alkalmazott vámmentesség a Közösség saját forrásaiban bekövetkező veszteséghez vezetett. A Bizottság felszólította e tagállamot arra, hogy állapítsa meg az 1998-as költségvetési évtől be nem fizetett összegeket, illetve hogy a fent említett összegeket 2002. március 31-ig bocsássa a rendelkezésére. A Bizottság továbbá közölte a német hatóságokkal, hogy az 1150/2000 rendelet 11. cikke alapján ez utóbbi határidőtől kezdve késedelmi kamat jár.

19 A 2002. március 13-án és május 6-án kelt válaszaiban a Németországi Szövetségi Köztársaság úgy ítélte meg, hogy az EK 296. cikk (1) bekezdésének b) pontja alapján

megalapozottan tér el a közös vámtarifa alkalmazásától, amennyiben a behozatal kizárólag katonai célokat szolgáló felszerelésekre vonatkozik, és célja az alapvető biztonsági érdekeinek védelme.

20 A 2003. március 24-i levelében a Bizottság megismételte eredeti kérelmét, amely a 2003. január 1-jét megelőző behozatalokra vonatkozott, mivel az e dátumot követő időszakra a 150/2003 rendeletet kellett alkalmazni.

21 A 2003. május 12-i válaszában a Németországi Szövetségi Köztársaság fenntartotta álláspontját a szóban forgó saját források összegeinek rendelkezésre bocsátását illetően.

22 2003. október 17-én a Bizottság felszólító levelet küldött a Németországi Szövetségi Köztársaságnak.

23 A 2004. január 19-i válaszában a Németországi Szövetség Köztársaság fenntartotta álláspontját.

24 A Bizottság, miután megkapta a Németországi Szövetség Köztársaság válaszát, 2004. október 18-án indokolással ellátott véleményt bocsátott ki, amelyben felhívta e tagállamot, hogy a kézhezvételtől számított két hónapon belül tegye meg a véleményben foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket. A fent említett tagállam 2004. december 16-án adott válaszában fenntartotta álláspontját.

25 Mivel egyébként a Németországi Szövetségi Köztársaság jogfenntartással megfizetett 10 803 000 eurót, oly módon, hogy az összeget nem osztotta fel a behozatalok

és a különböző időszakok szerint, a Bizottság – tekintettel arra, hogy e felosztáshoz nem rendelkezett elegendő információval – 2004. december 16-i levelében felszólította e tagállamot, hogy az maga végezze el az összegek felosztását a késedelmi kamat kiszámítása céljából. A 2005. február 22-i válaszában a fent említett tagállam elutasította az ilyen információk átadását, arra hivatkozva, hogy ez utóbbiak titkosak.

26 Figyelemmel a Németországi Szövetségi Köztársaság által ily módon nyújtott információkra, a Bizottság, mivel úgy ítélte meg, hogy e tagállam nem tett eleget az indokolással ellátott véleményben foglaltaknak, benyújtotta a jelen keresetet.

27 A Bíróság elnöke 2006. február 23-i, illetve 2006. május 4-i végzésével engedélyezte a Dán Királyság, a Görög Köztársaság és a Finn Köztársaság beavatkozását a Németországi Szövetségi Köztársaság kérelmeinek támogatása végett.

A keresetről

Az elfogadhatóságról

28 A Németországi Szövetségi Köztársaság először is arra alapított elfogadhatatlansági kifogást emel, hogy a kereset alaki hibában szenved, mivel tévesen választották meg a jogorvoslati eljárást. E tagállam kifejti, mivel az EK 296. cikkre hivatkozott annak indokolása végett, hogy nem fizette meg a katonai eszközök vitatott behozatalához kapcsolódó vámot, a Bizottság nem volt jogosult az EK 226. cikk alapján benyújtani a jelen keresetet, hanem az EK 298. cikk második bekezdésében előírt speciális eljárást kellett volna alkalmaznia.

29 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a jelen keresettel a Bizottság célja az 1552/89 rendelet, illetve az 1150/2000 rendelet 2. és 9–11. cikke tekintetében fennálló kötelezettségszegés megállapítása. Az EK 298. cikke csak abban az esetben alkalmazható, ha a Bizottság arra hivatkozik, hogy az EK 296. és EK 297. cikkben megállapított hatáskörrel való visszaélés történt.

30 Következésképpen az első elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

31 A Németországi Szövetségi Köztársaság másodszor arra hivatkozik, hogy a jelen kereset elfogadhatatlan, mivel a Bizottság – magának a keresetnek a jellegéből következően – nem volt képes bizonyítani az EK-Szerződés megsértését. Ugyanis mivel e tagállam nem volt köteles a Bizottság által kért információk szolgáltatására, a Bizottság nem rendelkezett a vitatott behozatalokra vonatkozó elegendő adattal, amely lehetővé tette volna számára a Szerződés tekintetében fennálló kötelezettségszegés bizonyítását.

32 A Németországi Szövetségi Köztársaság harmadszor arra hivatkozik, hogy jogosan nem adta át a Bizottság által kért információkat, és hogy a különösen az információk átadásának elmaradására alapított kereset ennélfogva e tekintetben szintén elfogadhatatlan.

33 A Németországi Szövetségi Köztársaság által felhozott második és harmadik elfogadhatatlansági kifogást illetően meg kell állapítani, hogy azok egyrészt a Bizottságra háruló bizonyítási teherre, másrészt pedig az EK 296. cikk alkalmazhatóságára és hatályára vonatkoznak. Inkább érintik tehát a Bizottság keresetének megalapozottságát, mint annak formáját vagy szabályszerűségét.

34 Következésképpen a második és harmadik elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

35 Ilyen körülmények között a Bizottság keresetét elfogadhatónak kell nyilvánítani.

Az ügy érdeméről

A felek érvei

36 A Bizottság hangsúlyozza, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság tévesen hivatkozik az EK 296. cikkre a vámfizetés megtagadásának alátámasztására, mivel annak beszedése nem fenyegeti e tagállam alapvető biztonsági érdekeit.

37 A Bizottság tévesnek ítéli a Németországi Szövetségi Köztársaság által annak alátámasztásra előadott érvelést, hogy a katonai felszerelések behozatalára, illetve ennélfogva az e tagállam biztonságára vonatkozó információkat nem lehetett a Bizottság részére átadni, és hogy következésképpen a szóban forgó vámot nem kellett a részére megfizetni.

38 A Bizottság úgy véli, hogy az eltérést vagy kivételt megállapító intézkedéseket, mint amilyen az EK 296. cikk is, megszorítóan kell értelmezni. Ily módon az e cikket alkalmazni kívánó érintett tagállamnak kellene bizonyítania, hogy az e cikkben előírt minden feltételt teljesít, amikor a Közösségi Vámkódex 20. cikkétől el kíván térni, amelyben az EK 26. cikk alapján megállapított vámok beszedésének általános elve szerepel.

39 A Bizottság úgy véli, hogy önmagában az a körülmény, hogy bizonyos termékek szerepelnek az 1958. április 15-i 255/58 tanácsi határozatban megállapított azon listán,

amely meghatározza azon termékek körét, amelyekre az EK 296. cikk (1) bekezdésének b) pontja alkalmazható, önmagában nem elégséges e rendelkezés alkalmazásához, amely feltételezi, hogy a benne foglalt összes feltétel teljesül.

40 A Bizottság álláspontja szerint a Németországi Szövetségi Köztársaság feladata következtetésképpen annak konkrét és részletes bizonyítása, hogy a jelen ügyben szóban forgó behozatali vám beszedése fenyegeti e tagállam alapvető biztonsági érdekeit.

41 E tekintetben e tagállam általános nyilatkozatai, amelyek szerint a védelmi képesség biztonságpolitikájának alapvető elemét képezi, valamint az a tény, hogy a védelmi politikájához elengedhetetlen nemzetközi együttműködést jelentősen akadályozná a szóban forgó eszközök utáni vámfizetési kötelezettség, nem minősülnek ilyen bizonyítékoknak. Ugyanez vonatkozik azon érvre is, miszerint a nemzetközi megállapodásokban szereplő titoktartási záradékok, illetve a hadititkok akadályát képezik a közösségi vámjogszabályok alkalmazásának. Végül az a tény, hogy más tagállamok a katonai eszközök behozatala után vámot szednek be és fizetnek meg, megerősíti, hogy ez teljes mértékben lehetséges az ilyen jellegű eszközök tekintetében.

42 A Bizottság úgy véli, hogy a közösségi vámeljárás működése biztosítja az információk bizalmas kezelését. Ezenkívül mivel a fent említett eljárást a nemzeti tisztviselők hajtják végre, a Németországi Szövetségi Köztársaság biztosítani tudná alapvető biztonsági érdekeit.

43 A Bizottság a Németországi Szövetségi Köztársaság által azon tény vonatkozásában kifejtett érvet illetően, hogy a hadászati eszközök behozatalának drágulása sértheti a védelmi képességét, úgy véli, hogy e tagállam egyetlen olyan konkrét adatot sem szolgáltatott, amely bizonyítaná az ilyen sérelmet. Épp ellenkezőleg, az egyetlen kifizetés, amelyet 2004-ben öt év tekintetében fennálló vámtartozásának megfizetéseként teljesített, látszólag nem csökkentette a fent említett tagállam kiadásait a védelem területén.

44 A Bizottság hangsúlyozza, elfogadhatatlan, hogy valamely tagállam mentesíti a vámfizetés alól a katonai felszerelések behozatalát, hogy ezzel csökkentse a hadianyagokra fordított költségeket, mivel az a közösségi költségvetés szolidáris társfinanszírozására vonatkozó kötelezettségek e tagállam általi megszegését bizonyítja.

45 A Bizottság e tekintetben hangsúlyozza, hogy a közösségi költségvetéshez való hozzájárulásuk tekintetében a tagállamok közötti egyenlőtlenséghez vezet, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság nem szedi be szóban forgó vámot. Ugyanis az, hogy e vámot nem szedik be, a közösségi hagyományos saját források csökkenését eredményezi, amely csak az úgynevezett „BNT"-forrás (BNT = bruttó nemzeti termék) növelésével ellensúlyozható, amely forrás a tagállamok között oszlik meg.

46 A Bizottság hangsúlyozza, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság azon érvelése, amely az általa a vámnyilatkozatban közölt információk hozzáférhetővé tételével, illetve a vámellenőrzési eljárásokkal kapcsolatos félelmekre – amely eljárások révén a közösségi intézmények katonai titkokat veszélyeztethetnek – vonatkozik, hatástalan.

47 A 150/2003 rendelet előírja, hogy a tagállamok értesítik a Bizottságot a katonai felszerelésekre vonatkozó megrendelések mennyiségéről. Következésképpen meglepő lenne, ha a Közösségek saját forrásai vonatkozásában a Németországi Szövetségi Köztársaság magasabb szintű biztonsági érdekekre hivatkozna, amelyek kizárják az e források beszedéséhez szükséges információk közlését.

48 Ezenkívül az ilyen álláspont a Bizottság véleménye szerint kevéssé egyeztethető össze azzal a ténnyel, hogy az interneten bárki hozzáférhet például az e területen történt beszerzések összegére vonatkozó információkhoz. Az ilyen szabadon hozzáférhető információk jóval részletesebbek a közös vámtarifa alá való besoroláshoz és a saját források beszedéséhez szükséges információknál.

49 A Bizottság megalapozatlannak ítéli a Németországi Szövetségi Köztársaság azon érvét, amely azon a tényen alapul, hogy a 150/2003 rendelet elfogadásához vezető tárgyalások, illetve az ugyanezen tagállammal szemben kezdeményezett kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárás 1984-ben való felfüggesztése jogos bizalmat keltett olyan értelemben, hogy e tagállam ésszerűen számíthatott arra, hogy már a rendelet előkészítésének éveiben is vámmentesen hozhat be bizonyos katonai felszereléseket.

50 Ugyanis a Bizottság kifejti, hogy a 150/2003 rendelet 2003. január 1-jei hatállyal alkalmazandó, és hogy az elfogadására vonatkozó viták során kijelentette, hogy a szóban forgó vám beszedése a múltra vonatkozóan kötelező, ily módon a rendelet elfogadásából semmiféle jogos bizalmat nem lehet levezetni. Egyébként e rendelet az EK 26. cikken, nem pedig az EK 296. cikken alapul.

51 Továbbá a bizalomvédelem nem vezethető le valamely egyedi kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárás 1984-ben való felfüggesztéséből, mivel a Bizottság az EK 226. cikk keretében széles diszkrecionális jogkörrel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára, hogy döntsön többek között a kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárás megindításának vagy lefolytatásának célszerűségéről.

52 A Németországi Szövetségi Köztársaság válaszában kifejti, hogy a jelen ügyben az EK 296. cikk (1) bekezdése b) pontjának alkalmazási feltételei fennállnak. Úgy véli, hogy magából e rendelkezés szövegéből következik, hogy a Szerződés jelentős mérlegelési jogkörrel kívánta felruházni a tagállamokat azon intézkedések vonatkozásában, amelyeket alapvető biztonsági érdekeik védelme céljából hoznak meg, és amelyek azon termékekhez kapcsolódnak, amelyekre a fent említett EK 296. cikk (1) bekezdése b) pontjának rendelkezései alkalmazandók. Ily módon az EK 296. cikk (1) bekezdésének b) pontja lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy kizárólag katonai célokat szolgáló felszerelések behozatala esetén, amennyiben e behozatal célja az érintett tagállam vagy tagállamok alapvető biztonsági érdekeinek védelme, eltérjenek az EK 26. cikktől és a Közösségi Vámkódextől.

53 A Németországi Szövetségi Köztársaság hozzáteszi, hogy nem köteles az összes katonai felszerelés behozatala után vám beszedésére, ennélfogva az 1552/89 rendelet vagy az 1150/2000 rendelet 2. és 9–11. cikkének megsértése sem következhetett be. Ugyanis ilyenfajta kötelezettség egyáltalán nem létezik, mivel egyrészt a közösségi jog nem ír elő korlátlan kötelezettséget vám beszedésére a katonai felszerelések után, másrészt pedig a Németországi Szövetségi Köztársaságnak a biztonság területén fennálló alapvető érdekeivel ellentétes az ilyen felszerelések behozatala utáni vám beszedése.

54 Egyébként az alperes úgy véli, hogy a Bizottság elesett azon jogától, hogy a katonai felszerelések behozatala tekintetében nyújtott vámmentesség vonatkozásában kötelezettségszegés megállapítását kérje, mivel úgy tűnt, hogy 1984-ben lezárta az e kérdéssel kapcsolatban megindított kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárást, hogy aztán ezt követően, jóllehet a helyzet változatlan maradt, illetve figyelemmel a 150/2003 rendelettel kapcsolatos előkészítő munkálatokra, utólagosan ismételten megindítsa az eljárást, hogy egy olyan magatartást szankcionáljon, amelyet addig elfogadtak vagy megtűrtek. A közösségi jog ugyanis nem ismeri a kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárás „ideiglenes" felfüggesztésének mechanizmusát. A Németországi Szövetségi Köztársaság szerint a Bizottságnak vagy folytatnia kellett volna, vagy le kellett volna zárnia a vele szemben indított kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárást, nem pedig tizenhét évre felfüggeszteni azt.

55 A Németországi Szövetségi Köztársaság hangsúlyozza, hogy a 150/2003 rendelet hatálybalépését megelőzően egyetlen különös eljárási rendelkezés sem írta elő a hadászati eszközök behozatala utáni vám beszedését, illetve e beszedés ellenőrzését, ami azt bizonyítja, hogy a szóban forgó vám beszedése tekintetében nem áll fenn közösségi kötelezettség.

56 E tagállam álláspontja szerint az a tény, hogy a hadászati eszközök behozatala után vámot szednek-e be, vagy sem, befolyásolja a fegyverek, lőszerek és hadianyagok kereskedelmét. Míg e vám beszedése szűkíti e kereskedelmet, következésképpen csökkenti a hadsereg operatív erejét, és sérti e tagállamnak a védelmi eszközök beszerzéséhez fűződő cselekvési szabadságát, a fent említett vám beszedésének elmaradása lehetővé teszi a kereskedelem kiterjesztését és az együttműködés megerősítését az EU 17. cikk szerinti fegyverkezés terén.

57 A Németországi Szövetségi Köztársaság továbbá arra is hivatkozik, hogy a Bizottság eltúlzóan értelmezi az EK 296. cikk szerinti „szükségesség” feltételét. Abból nem következik, hogy bizonyítani kell, hogy amennyiben a védelmi intézkedés meghozatalára nem kerülne sor, az alapvető biztonsági érdekek súlyosan sérülnének. Elegendő, ha ez az intézkedés javítja a biztonsági helyzetet, és nemzetvédelmi okokból egyszerűen szükségesnek minősül.

58 Továbbá a bizalmas kezelésre vonatkozó kötelezettség megakadályozza a Németországi Szövetségi Köztársaságot abban, hogy információkat közöljön a Bizottsággal, e kötelezettség megsértése pedig veszélyeztetheti e tagállamnak az információbiztonság területén fennálló érdekeit. Ezenkívül az EK 10. cikkben előírt együttműködési kötelezettség nem vonja maga után olyan aránytalan intézkedések megvalósítását, mint valamely egyedi vámeljárás bevezetése.

59 Ugyanis a vámnyilatkozatban szereplő információk nyilvános kezelése súlyosan sértheti a tagállamok alapvető biztonsági érdekeit. A Közösségi Vámkódexben előírt bizalmas kezelésre vonatkozó intézkedések nem felelnek meg azon biztonsági és bizalmassági követelményeknek, amelyeket a tagállamok jogosultak támasztani, amennyiben a biztonságukat érintő információkról van szó.

60 A Németországi Szövetségi Köztársaság azt állítja, hogy az a tény, miszerint valamely tagállam az EK 296. cikk alapján mentesíti a katonai felszereléseket a behozatali vám alól, nem szükségszerűen sérti a közösségi szolidaritás elvét. Nem egyeztethető össze ezzel az elvvel, ha olyan tagállamokat, akik e területen nagyobb terheket viselnek, arra kötelezneknek, hogy nagyobb mértékben járuljanak hozzá a közösségi költségvetés finanszírozásához.

61 A Németországi Szövetségi Köztársaság véleménye szerint a 150/2003 rendelet elfogadása megerősíti a tagállamok biztonsági érdekei tiszteletben tartásának szükségességét, és arra vonatkozó jogukat, hogy a bizalmas kezelésre hivatkozzanak, amennyiben ez szükséges.

62 A Németországi Szövetségi Köztársaság megjegyzi, hogy a 150/2003 rendelet alapján a harmadik országokból behozott egyes fegyverek és katonai felszerelések utáni vám beszedése 2003. január 1-jétől – e rendelet hatálybalépésének időpontjától – szintén kizárt. Így ezen időponttól kezdődően a fent említett rendelet rendelkezései védik e tagállamnak a hadászati eszközök behozatalához fűződő érdekeit. Márpedig a tagállamok alapvető biztonsági érdekei védelmének biztosításához ugyanúgy szükséges, hogy az e behozatalok utáni vámot sem ezen időpont előtt, sem pedig ezen időpont után ne szedjék be. Ezenkívül az a körülmény, hogy a Bizottság már 1998-ban benyújtotta az egyes fegyverekre és katonai felszerelésekre alkalmazandó behozatali vámok ideiglenes felfüggesztéséről szóló tanácsi rendelet (HL C 265., 9. o.) javaslatát, azt bizonyíthatja, hogy a Bizottság tisztában volt azzal a ténnyel, hogy a fent hivatkozott érdekek védelméhez az szükséges, hogy a fent említett behozatalok utáni vámot ne szedjék be.

63 E tagállam azt a következtetést vonja le, hogy e javaslattól kezdve, még ha e javaslat eredményeképpen a 150/2003 rendelet csupán 2003-ban született is meg, a tagállamok helyesen vélhették úgy, hogy a 255/58 határozattal megállapított listán szereplő, „kizárólag katonai célokat szolgáló eszközök” behozatala utáni vám beszedése nem szükséges.

A Bíróság álláspontja

64 A Közösségi Vámkódex előírja a harmadik országokból behozott olyan katonai célokat szolgáló eszközök behozatala utáni vám beszedését, mint amelyek a jelen ügy tárgyát képezik. A vitatott behozatalok időszakában, azaz 1998. január 1-je és 2002. december 31. között a közösségi vámjogszabályok egyetlen rendelkezése sem biztosított az ilyen típusú termékek behozatalának külön vámmentességet. Ebből következően ezen időszakban szintén nem állt fenn kifejezett mentesítés az esedékes vámnak, illetve az adott esetben azzal járó késedelmi kamatnak az illetékes hatóságok részére való megfizetése alól.

65 Egyébként a 150/2003 rendelet elfogadásából, amely 2003. január 1-jével előírja az egyes fegyverekre és katonai felszerelésekre alkalmazandó behozatali vám felfüggesztését, azt a következtetést lehet levonni, hogy a közösségi jogalkotó abból a feltételezésből indult ki, hogy ezen időpont előtt létezett a fent említett vám megfizetésére irányuló kötelezettség.

66 Ezenkívül a Németországi Szövetségi Köztársaság egyetlen pillanatig sem tagadta a figyelembe vett időszakban megvalósult szóban forgó behozatalok fennállását. A pert megelőző eljárás során egyébként saját források címén a szóban forgó behozatalokhoz kapcsolódóan 10 803 000 euró összegű átutalást teljesített, anélkül hogy ezen összeget a behozatalok és a különböző időszakok szerint felosztotta volna.

67 A Németországi Szövetségi Köztársaság a Közösségnek a szóban forgó saját forrásokra való jogosultsága vitatására szorítkozik, azzal érvelve, hogy az EK 296. cikk értelmében a harmadik államokból behozott hadászati eszközök vámkötelezettsége súlyosan sértené az alapvető biztonsági érdekeit.

68 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint jóllehet a tagállamok feladata a saját belső és külső biztonságuk biztosítását szolgáló intézkedések meghozatala, ebből nem következik, hogy az ilyen intézkedések teljes mértékben kívül esnek a közösségi jog hatályán (lásd a C-273/97. sz. Sirdar-ügyben 1999. október 26-án hozott ítélet [EBHT 1999., I-7403. o.] 15. pontját és a C-285/98. sz. Kreil-ügyben 2000. január 11-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-69. o.] 15. pontját). Ugyanis, amint azt a Bíróság korábban megállapította, a Szerződés a közbiztonságot esetlegesen érintő esetekben alkalmazható kifejezett eltéréseket csak az EK 30., az EK 39., az EK 46., az EK 58., az EK 64., az EK 296. és az EK 297. cikkben ír elő, amelyek kivételes és jól körülhatárolt esetekre vonatkoznak. Ebből nem vonható le az a következtetés, hogy létezne olyan, a Szerződésben benne rejlő általános fenntartás, amely minden közbiztonság érdekében elfogadott intézkedést kizár a közösségi jog hatálya alól. Az ilyen, a Szerződés rendelkezéseinek meghatározott feltételein kívüli fenntartás létezésének elismerése a közösségi jog kötelező jellegét és egységes alkalmazását veszélyeztetné (lásd a C-186/01. sz. Dory-ügyben 2003. március 11-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-2479. o.] 31. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

69 Ezenkívül az EK 296. cikkben és EK 297. cikkben előírt eltéréseket, ahogyan az az alapvető szabadságoktól való eltérésekre vonatkozó állandó ítélkezési gyakorlatból következik (lásd különösen a C-503/03. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2006. január 31-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-1097. o.] 45. pontját, a C-490/04. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2007. július 18-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-6095. o.] 86. pontját és a C-141/07. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2008. szeptember 11-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-6935. o.] 50. pontját), megszorítóan kell értelmezni.

70 Ami különösen az EK 296. cikket illeti, meg kell állapítani, hogy jóllehet e cikk azokra az intézkedésekre vonatkozik, amelyeket a tagállamok szükségesnek ítélhetnek alapvető biztonsági érdekeik védelméhez, illetve olyan információkra, amelyek nyilvánosságra hozatalát ezen érdekekkel ellentétesnek tekintik, azt nem lehet olyan módon értelmezni, hogy a tagállamokra olyan hatáskört ruház, amely alapján azok pusztán ezen érdekekre hivatkozva eltérhetnek a Szerződés rendelkezéseitől.

71 Egyébként a hozzáadottérték-adó kapcsán a Bíróság a C-414/97. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 1999. szeptember 16-án hozott ítéletében (EBHT 1999., I-5585. o.) megállapította a szóban forgó kötelezettségszegést, mivel a Spanyol Királyság nem bizonyította, hogy a fegyverek, lőszerek és kizárólag katonai célokat szolgáló eszközök behozatalának és beszerzésének a fent említett adó alóli mentességét, amely mentességet a spanyol jog írja elő, az EK 296. cikk (1) bekezdésének b) pontja alapján e tagállam alapvető biztonsági érdekei védelmének szükségessége igazolja.

72 Következésképpen az EK 296. cikkben biztosított lehetőségre hivatkozó tagállam feladata annak bizonyítása, hogy alapvető biztonsági érdekeinek védelme miatt az e cikkben előírt eltérés alkalmazása szükséges.

73 E megfontolások alapján nem fogadható el, hogy valamely tagállam a katonai eszközök abból fakadó drágulására hivatkozzon, hogy a harmadik országból származó ilyen termékek behozatalára vámot vetnek ki, annak érdekében, hogy ezáltal – azon tagállamok rovására, amelyek a maguk részéről beszedik és megfizetik az ilyen behozatalok utáni vámot – mentesülhessen a közösségi költségvetés tekintetében fennálló pénzügyi szolidaritást előíró kötelezettségei alól.

74 Azon érv tekintetében, amely szerint a közösségi vámeljárások nem biztosítják a Németországi Szövetségi Köztársaság biztonságát, tekintettel az exportáló államokkal kötött megállapodásokban foglalt bizalmas kezelésre irányuló követelményekre, hangsúlyozni kell – amint azt a Bizottság helyesen megjegyzi –, hogy a közösségi vámeljárás végrehajtása közösségi és nemzeti vámügynökök közreműködését teszi szükségessé, akiket különleges adatok kezelésekor adott esetben a bizalmas kezelésre vonatkozó kötelezettség terhel, ami alkalmas a tagállamok alapvető biztonsági érdekeinek védelmére.

75 Egyébként azok a nyilatkozatok, amelyeket a tagállamoknak ki kell tölteni, illetve a Bizottság részére meghatározott időközönként el kell juttatni, nem olyan mértékben részletesek, hogy ennek eredményeképpen a fent említett tagállamoknak akár a biztonsági, akár a bizalmas kezelés iránti érdekei sérülnének.

76 E körülmények között, valamint a tagállamoknak az EK 10. cikk alapján fennálló azon kötelezettségével összhangban, miszerint elősegítik a Bizottságnak a Szerződés tiszteletben tartása biztosítására irányuló feladatát, a tagállamok kötelesek ezen intézmény rendelkezésére bocsátani minden olyan dokumentumot, amely szükséges a Közösség saját forrásai átutalása szabályszerűségének vizsgálatához. Azonban az ilyen kötelezettség nem zárja ki – miként azt a főtanácsnok indítványának 168. pontjában megállapítja –, hogy a tagállamok eseti alapon és rendkívüli helyzetekben az EK 296. cikk alapján az információközlést a dokumentum egyes elemeire korlátozzák, vagy teljes egészében megtagadják azt.

77 A fenti megfontolások alapján a Németországi Szövetségi Köztársaság nem bizonyította, hogy az EK 296. cikk alkalmazási feltételei fennállnak.

78 Végül a Németországi Szövetségi Köztársaság azon érvét illetően, amellyel azt kívánja bizonyítani, hogy a Bizottság elhúzódó tétlensége, valamint a 150/2003 rendelet elfogadása alapján e tagállam jogosan vélhette úgy, hogy a Bizottság nem indítja meg a jelen keresetet, mivel az utóbbi hallgatólagosan elfogadta az e területen alkalmazott

eltérés fennállását, meg jell jegyezni, hogy a Bizottság az eljárás egyik szakaszában sem adta fel elvi álláspontját.

79 Ugyanis a 150/2003 rendeletre vonatkozó tárgyalások során a Bizottság az általa megfogalmazott nyilatkozatban kifejezte arra irányuló határozott szándékát, hogy nem mond le azon vámok beszedéséről, amelyeket a rendelet hatálybalépését megelőző időszak tekintetében kellett volna megfizetni, és fenntartotta magának a jogot arra, hogy elfogadja az e tekintetben szükséges intézkedéseket.

80 A fentiekben kifejtettekből következően a Németországi Szövetségi Köztársaság – mivel az 1998. január 1-je és 2002. december 31. közötti időszakban a katonai eszközök behozatalához kapcsolódó saját forrásokat nem számította ki, nem állapította meg és nem bocsátotta a Bizottság rendelkezésére, valamint nem fizette meg azon késedelmi kamatot, amely azért vált felszámíthatóvá, mert a fent említett forrásokat nem bocsátotta a Bizottság rendelkezésére – nem teljesítette az 1552/89 rendelet 2. és 9–11. cikkéből, és az 1150/2000 rendelet ugyanezen cikkeiből eredő kötelezettségeit.

A költségekről

81 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Németországi Szövetségi Köztársaságot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

82 E cikk 4. §-ának első bekezdésével összhangban az eljárásba beavatkozó Dán Királyság, Görög Köztársaság és Finn Köztársaság maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) **A Németországi Szövetségi Köztársaság – mivel az 1998. január 1-je és 2002. december 31. közötti időszakban a katonai eszközök behozatalához kapcsolódó saját forrásokat nem számította ki, nem állapította meg és nem bocsátotta az Európai Közösségek Bizottság rendelkezésére, valamint nem fizette meg azon késedelmi kamatot, amely azért vált felszámíthatóvá, mert a fent említett forrásokat nem bocsátotta az Európai Közösségek Bizottságának rendelkezésére – nem teljesítette az 1996. július 8-i 1355/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel módosított, a Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló 88/376/EGK, Euratom határozat végrehajtásáról szóló, 1989. május 29-i 1552/89/EGK, Euratom tanácsi rendelet 2. és 9–11. cikkéből, valamint a Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló 94/728/EK, Euratom határozat végrehajtásáról szóló, 2000. május 22-i 1150/2000/EK, Euratom tanácsi rendelet ugyanezen cikkeiből eredő kötelezettségeit.**

2) **A Bíróság a Németországi Szövetségi Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.**

3) **A Dán Királyság, a Görög Köztársaság és a Finn Köztársaság maguk viselik saját költségeiket.**

Aláírások